

Bezinning 306: Binnen en buiten ¹

Matteus 18,21-35 = 24° zondag A-jaar

Het Woord

Daarop kwam Petrus bij Hem staan en vroeg: ‘Heer, als mijn broeder of zuster tegen mij zondigt, hoe vaak moet ik dan vergeving schenken? Tot zevenmaal toe?’ Jezus antwoordde: ‘Niet tot zevenmaal toe, zeg Ik je, maar tot zeventig maal zeven.

Daarom is het met het koninkrijk van de hemel als met een koning die rekenschap wilde vragen van zijn dienaren. Toen hij daarmee begonnen was, bracht men iemand bij hem die hem tienduizend talent schuldig was. Omdat hij niet kon terugbetalen, gaf zijn heer bevel dat de man samen met zijn vrouw en kinderen en alles wat hij bezat verkocht moest worden, zodat de schuld kon worden ingelost. Toen wierp de dienaar zich aan de voeten van zijn heer en smeekte hem: “Heb geduld met mij, ik zal u alles terugbetalen.” Zijn heer kreeg medelijden, hij liet hem vrij en schold hem de geleende som kwijt. Toen deze dienaar naar buiten ging, trof hij daar een van de andere dienaren, die hem honderd denarie schuldig was. Hij nam hem in een wurggreep en beet hem toe: “Betaal me alles wat je me schuldig bent!” Toen wierp deze zich voor hem neer en smeekte hem: “Heb geduld met mij, ik zal je betalen.” Maar hij wilde daar niet van weten, integendeel, hij liet hem gevangenzetten tot hij de hele schuld zou hebben afbetaald. Toen de andere dienaren begrepen wat er gebeurd was, waren ze zeer ontdaan en gingen ze naar hun heer om hem alles te vertellen. Daarop liet zijn heer hem bij zich roepen en hij zei tegen hem: “Je bent een slechte dienaar. Heel die schuld heb ik je kwijtgescholden, omdat je me erom smeekte. Dan had jij toch zeker ook medelijden moeten hebben met die andere dienaar, zoals ik medelijden heb gehad met jou?” En zijn heer was zo kwaad dat hij hem in handen van de gerechtsbeulen gaf tot hij de hele schuld zou hebben terugbetaald.

Zo zal mijn hemelse Vader ook ieder van jullie behandelen die zijn broeder of zuster niet van harte vergeeft.’

Een woord bij het Woord

De slechte dienaar van de menselijke koning krijgt kwijtschelding van een enorme som, omgerekend ongeveer 175 miljoen euro. Daarna gaat hij buiten. Het woord ‘buiten’ vat heel goed samen wat er aan de hand is: hij gaat buiten het rijk der hemelen staan. We zien hem dan ook actief op zoek gaan naar wie hem iets schuldig is, agressief te keer gaan tot hij iemand bijna het leven beneemt, eisen dat zijn bezit van omgerekend ongeveer 8 000 euro (0,005 % van de hem kwijtgescholden som) wordt terugbetaald en via een proces de arme man in de gevangenis laat opsluiten. Zelf vroeg hij aan zijn heer lankmoedig te zijn en deed een onmogelijke belofte: alles teruggeven. Hij kreeg meer dan hij vroeg: kwijtschelding. Maar als een collega dezelfde

¹ Deze bezinning kwam tot stand vanuit twee lectio’s divina te Keerbergen. Met dank aan de vijf en drie deelnemers die op 11 september 2014 rond dit evangelie samenkwamen.

lankmoedigheid vraagt voor een veel kleinere schuld, wil hij daar niet op ingaan. Hij staat buiten het rijk, waar Jezus zijn leven voor geeft.

De collega's zien wat er gebeurd is en vertellen het – diep verontwaardigd en bedroefd – aan hun heer. Hiervoor gaan ze naar binnen. Het woord 'binnen' staat in contrast met 'buiten'. Ze doen wat Jezus al eerder in het Matteusevangelie heeft gezegd: 'Zalig wie treuren, zalig wie hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, zalig de barmhartigen' (Matteus 5,4.6-7). De dienaren staan in het rijk der hemelen. Ze zijn verbonden met hun heer, met God, met Christus.

In het centrum van Jezus' rijk staat de barmhartigheid, de vergeving, de mildheid en wel omdat God barmhartig en vergevingsgezind is. Omdat God het is, daarom moeten we het ook zijn voor elkaar. Eens te meer worden spiritualiteit en ethiek met elkaar verweven.

In de zeer letterlijke vertaling van de Naardense Bijbel horen we het woord 'teruggeven' zesmaal in de parabel. Het wijst op de prestatie van de mens, op wat de mens doet tegenover God. De slechte dienaar belooft het aan zijn heer. Maar de heer veegt dat van de tafel: hij neemt de volledige schuld gratis en voor niets weg. Omdat de dienaar zijn hulp inroept. Omdat hij een hart heeft. Omdat hij bemint. Omdat hij leven wil geven. En netjes in het midden tussen dat zestal, tussen de derde en vierde keer, lezen we waar de parabel rond draait: God is geroerd, Hij bevrijdt en vergeeft de menselijke schuld. Een oproep om op een goddelijke wijze barmhartig te zijn en zeventigmaal zevenmaal te vergeven.

Het Woord in mijn leven

Wat maakt dat ik binnen en/of buiten het rijk van Gods barmhartige vergiffenis sta? Ben ik bedroefd om het tekort aan vergiffenis in de wereld? Brengt mij dat tot gebed, tot communicatie met God? Hoe vergevingsgezind ben ik? Naar Gods maat?

Bidden met het Woord

Barmhartige God,
Gij vergeeft altijd,
ook grote schuld.
Gij nodigt allen uit
om binnen te komen
in Uw rijk van liefde.
Gij verlangt van ons
dat we anderen vergeven.
Zie de vele mensen
die diep verlangen
onrecht te vergeven,
maar het moeilijk kunnen.
Ga bij hen naar binnen,
vervul hun hart en ziel
met Uw grote mildheid.
Beweeg hen tot vergiffenis,
zodat ze genezen,
weer vrij worden,
het verleden afsluiten
en in de toekomst leven,
binnen Uw Rijk van liefde. Amen.

© Eric Haelvoet 2014